

KOV A.

Savaitinis darbininku laikraštis.

Nr. 16.

PHILADELPHIA. PA. I Rugsėjo (September) 1905 m.

Metas I.

Ar reikalinga yra meilė prigimtos šalies?

Pamatę šitą antrašą ant mano straipsnuko „tautiečiai“ tuojau pamislys: tai vėl naujas apšmeižimas mūsų jausmų. Socijalistai gi pasakys: na, tai jau liekius pliauškimas, – ak mėš seniai žinome, kad darbininkas žmogus gali mylėti tik-tai savo prigimtas rankas, kurias užganėdinimui pilvo gali parduot bile šalyj. ne tik-tai kad jau savo prigimtam krašte.

Bet aš prigausiu vienus ir kitus. Reikia tik-tai pasižiūrėti į kalbamąjį dalyką iš kritiškos pusės, visašaliai.

Kas tai yra meilė prigimtos šalies, arba kaip tautininkų lupose tankiai skamba – tėvynės? Socijalistai ir tautininkai šiandien tame klausime yra baisūs priešai: pirmieji sako, jog t. vd. tėvynės meilė yra amžiais įsišaknėjęs žmonių protuose prietaras; jog po skraiste tėvynės meilės šiandien esą daromos visokios nedorybės, išnaudojimai tamsių žmonelių, karės ir t. t. Tautininkai tvirtina, jog nieko ant svieto nėra aukštesnio, kaip tik žodis „tauta“, „tėvynės meilė“. Bet aš sakau, jog abiejį klysta, abiejį yra peržengę per kritiškas ir protavimo ribas.

Kodėl vienos žuvys mėgsta tyrą vandenį, kitos dumblynus: vienos jures, kitos sodželkas? Kodėl vieni paukščiai krauja lizdus aukščiausiose viršūnėse medžių, antri pastogėse, tretii lipdo gušteles kelmuose? Kodėl vieni žvėrys mėgsta girias, ir joms pranykus dingsta ir jie; o kodėl naminiai gyvuliai, nors jie teipgi yra žvėrys, visai nepaiso apie savo padėmės lopsį (miškus) ir laimingais jaučiasi po vienu stogu su žmogumi? Kodėl vieni gyvunai negali gyventi be vandens, kiti be žolės, tretii be mėsos, be kraujo? Kodėl vieni augalai auga tik Australijoje ir kitose pasaulio augstumose, tuomtarpu parvežus į šaltesnius kraštus numiršta; o kodėl europėjiškoji eglė nebujuoja šiltose šaliose, arba bent ten, kur nėra šaltų ir nuozmių vėjų?

Ant tų visų klausimų atsakys tik-tai tyras mokslas. Bet čion kitas klausimas kyla: argi nėra ir žmonės sulyg tų gamtos įstatymų? Argi ledmario pakraščių eskimosai neužtrokšta nugabenti Afrikon nuo karščių, tuomtarpu kaip tėnykščiams hotentotams tie karščiai – nō smjkt? Argi visa žmonija nesiskaido į daugybes visokių padermių: pailgalvių, skiausėgalvių, platgalvių, storgalvių, siaurakiu, storlupių, juodskurių, raudonskurių, geltonskurių ir kitokių? Ar supnavosi kam nors, kad tie įvairiausi gamtos gaivalai galėtų kada išsizadėti kiekvienos savo prigimtų ypatybių, savo kalbos, savo papročių, savo įtikėjimų? Rods jau du tukstančiai metų praslinko, kaip įvairiausių religišku sektų atstovai (vis nuoduantieji sekejūs pėdų didžio reformatoriaus – Kristaus) vaikštineja po visas šalis svieto su „dievo žodžiu“ ir kvėpia jį... su pagelba retėžių, kardo ir uguies; – ar įstengta per tiek laiko nors penkta dalis šio pasaulio žmonių padaryti vienamisiškai? Matyt, kad ir pats Kristus suklydo, sakydamas: – „eikite ir krikštykite žmones visų šalių.“ nes kaip matome, toks visutinas pasaulio žmonių iškrikštyjimas neįvyko, nors jis buvo varomas beveik visada labai uoliai, fanatiškai ir nuozmiai. (Kas gerai studijavo istoriją, o ne perbėgo tik jos lapų, kad greičiau išduoti egzamenus, tas tą viską gerai žino.) Kristus gerai padarė skelbdamas nedorybes valdžių (anot jo – žemiškų) ir veidmainybes parizejų, bet suklydo pats įtikėjęs į savo fantazijas, kad galima yra žmonės padaryti „vieno, dangiško tėvo vaikais“. Jis pats buvo už tą skelbimą prikaustytas prie stulpo, nebegalėjo prigyventi prie pasekmių savo klaidaus skelbimo, ir tą patyrė vėlesnės ainijos (gentkarts) tik-tai po dviejų tukstantmečių. Kristus, žinoma, buvo tolergys: jis numanė, kad priversti žmones išsizadėti savo prigimtų ypatybių bus labai sunku. Taigi jis visiems, kurie išsizadė, pažadėjo posmertinį dangų. Bet ir tas neatsiekė tikslo. Susimildami, juk kiek-

viena tauta ant svieto persistato sau dangų tokia vieta, kur bus galima gauti tą, ką labiausiai ji mėgsta: lietuviai svajojo rasti dangui produs midaus, upes alaus ir pergulingas kares ant kryžininkų; skandinavai tikėjo į laimingas žvejokles; laukiniai kanibalai... apščius pietus žmogenos; romėnai į gaujas mergų ir t. t. Na, o Kristus juk to jiems nežadėjo, jis užtikrino visiems, kad danguje visi puldinėdami ant veido prieš akyvaizdą dievo galės giedoti ir jau iš tų savo giesmių bus tenkini, pripildyti linksmybių. Nėra per tai dyvo, kad visokios gentės savo „krikštytojus“ noriai užmušinėdavo, nes tiejie per sausą, anot jų, jiems žadėdavo dangų, visai neatsakantį jų tautiškiems troškiniams.

Neišnaikino tautų skirtingumo nė naršys pasaulio užkariautojai: Makedonijos Aleksandras, Romos ciėsoriai, Napoleonas nė Rosijos tautarijai carai. O jau rodos per ilgus amžius tautos, priverstos varu gyventi suslėgtos viena su kita, turėjo išsigimti, išnykti. Ne, to neatsitiko; nes tai yra viršgamtinis dalykas, kuris pilnai peržengti nėra žmogaus valioje.

Tautos gyvuoja, užlaiko savo kalbą, savo įpročius ir papročius. Tėvynės arba prigimtos šalies meilė, tveria žmonėse, nors tu kažiką! Labai klaidingai daugelis iš mus draugų socijalistų daro tvirtindami, kad tėvynės meilė pagimdžiiasi labai nešvarius istorijoje veikėjus; anot jų, susikirtimai tautų viena su kita, karės, užpuolimai, grobimai, plėšimai svetimų turto, vis tai paeina nuo meilės savo šalies, savo namų, savo šeimynos. Tas galima būtų gal pritaikinti prie tų gadybių, kada žmonės dar nepažino draugijinio gyvenimo; kada neužtekėdavo maisto ir pilvas priversdavo eiti žmones vienus ant kitų; ne, to šiandien nėra. Žmonės prisidirba maisto užtektinai, pridirba jo net per daug ir eina paskui su ginklais ant kitų tautų, verzdami kad jų pagaminus tie pirktų. Tėvynės meilė yra ideališkas, sakysiu pačios prigimties suteiktas prisirišimas prie savo šalies, prie vie-

tų, prie žmonių, prie kalbos; prisirišimas yra šventas ir jokios priežasties neduodą užsipulti vieniems ant kitų ir plėsti tą kas yra kitiems brangintina. Sziądienines kares pagimdo despotiškos valdžios ir piniguočių godumas, Žmonės, tiejie visų tautų variai, karių nenori. Žmonės myli savo kalbą, bet anaipol nesikėsina išplėsti tąją kitiems. Tą daro tik valdžia ir kapitalizmas. Žiūrėkit tik kaip begėdiškai Rosijos autokratai rusifikuoja po savim tautas arba Vokietijos monarkistai tąsias germanizuoja, net... Aprikoje. Ar tai iš tėvynės meilės?

Už tai bereikalo p. Bibliophilus „Kovos“ 15-tame n. užsipuola ant mylinčių tėvynę ir savo kalbą. Bereikalo jis skelbia įvedimą vienos visasvietinės kalbos. Bereikalo jis duoda suprasti savo nuomonę, buk socializmas esąs priešingas mokslui ir jis neišganyšes žmonijos. p. B. norus turi gerus, bet ne toje vietoje priitaikomus. Visasvietinė kalba prašalintų daug darbo ir gaišenos, tas yra tiesa, bet nėra ji vyriausiu akstinu varymo žmonijos pirmyn. Sziądien pramonė pasiekė ir be jos aukščiausių išsiplėtojimo čiuukų. Gerovė žmonių butų pilnai įkunyta, jeigu tiktai visi žemės turtų šaltiniai butų visų rankose. Kas kita yra visasvietinė kalba, o kas kita socializmas. Tosios išdirbimu – ir pats p. B. patvirtina – užsiima mokslų akademijos, o už socializmą grumiasi nieko neturintieji proletarijai. Įžengk į akademijas nieko neturėdamas! Alkanas pilvas nori pasisotint, o ne kalbamokslų. Duokim žmonėm duonos, o tada mokslą. Tegul žemė lygiai maitijs visus, tada visi galės naudotis ir mokslu. p. B. paėmė klausymą ne iš to galo, sakydams kad visųpirmu reikia mokslo, o jau jis išganyšes žmonija. Ar gi p. B. nemato, kad šiądien mokslaviečių yra ganėtinai? O kas jās lanko? Ar tie, kurie jās pastatė? Žinau, kad p. B. nebus veidmainiu ir nesakys, kad jie. Už taigi pirma duokim visiem lygią progą patekti į mokyklas, o tada skelbkim mokslą. Tie kurie šiądien eina mokslus, supranta ir be mūsų nurodymų, kad mokslas yra išganingas. Už tai jie ir lanko; bet milijonų vargšų lėšomis!... Socializmas mokslą proteguoja ir tėvynės meilę nenaikina. Seniejie socialistai neva peikdavo patrijotizmą, bet šiądien jau visur yra keliamas tas klausimas ir dauguma stoja už patrijotizmą. Žinoma, patrijotizmų yra visokių. Apsergėk, perkune, nuo patrijotizmo Amerikos kapitalistų ir lietuviškų kunigų, bei besivelkančių paskui jų sterbles!... Δ

Socializmui įvykus tėvynės meilė bus kiekvienai tautai užtikrinta. Nereikės visasvietinės kalbos, nė aimanuoti, kad

mums stoka mokslo. Mokslas ir meilė žydės ne tik kiekvienoje tautoje, bet ir tarpe visų svieto šalių. Mokslas tyras, nesuteptas buržuiniu „bizniu“. Tas bus atsiekta tik įvykus pilnai ekonomiškai laisvei, užstojus kooperatyviškai respublikai. Pirmo to veltas mūsų šukavimas. Kapitalizmo nevalios sienos yra labai storos, kad galėtų išgriuti nuo mūsų šukavimo ir šaipojimos per laukraščius. Eikime palengva, bet nuosekliai, be liguotų ekzaltacijų!...

V-tis.

Zinios isz Lietuvos.

Žagarė, Kauno gub. – Sekminių ant-rą dieną buvo labai gražus susirinkimas socialdemokratų iš trijų tautų: latvių, lietuvių ir žydų. Vieta buvo aprinkta už kokių trijų varstų nuo miestelio, Kuršo miške. Buvo susirinkusių apie 300 ypatų. Dainavo daugiausiai latviai, nes daug buvo jaunų latvių mergaičių ir augusių moterų. Viena apie 40 metų turinti moteriškė daug dainavo revoliucijinių dainų – labai gražiai ir trankiai jų balsai ėjo per girią, nes vidur miško ant gražaus kalnelio buvom susirinkę. Žydai teipogi dainavo tarp latvių, bet rečiau; ir jų buvo jaunimo abiejų lyties gražus burelis, apie kokį 40-50 ypatų. Lietuvių kasžin ar buvo daugiau 20 ypatų ir su savo dainomis upepasirodė; kad ir mum liepė dainuoti žydiškai ir latviai, bet mes neturėjom ko dainuoti, teip ir atsisakėm jų.

Kalbą laikė viens studentas, latvis, apie dabartinį karą rytuose ir visą Rosijos silpną ten veiksmą. Apie visokius judėjimus prieš valdžią po visus Rosijos pakraščius ir visur nedorus valdžios apsiėjimus su visom tautom, o ypač apie žydų muštynes. Apšaukėjo teipgi begėdišką uždraudimą lietuviams spaudos, išturėta per 40 metų, ir apie tvirtą lietuvių išsilikymą ir atgijimą dabar mūsų tautos. Visa kalba buvo latviškai kalbėta, bet visi mes, kas ten buvom, latviškai supratom. Ir mūsų tarpe buvo keli gimnazistai ir vienas studentas. Tas teipgi tiktai saviemsiems mažumą pašnekėjo kad mums Lietuvoje reikalas labiau judėti ir kelti draugiją, kad ir mes, teipat kaip tie šiandien latviai, mūsų kaimynai, galėtumem daryti susirinkimus; nes artinas laikai, kad visiem vienkart reikės sujusti. – Per visą tų kalbų laiką buvo iškelta raudona vėliava, ant vienos pusės buvo rašyta ruskai: „Doloi carizm“ (šalin carizmą), ant antros, latviškai: „Tegyvuoja laisvė“. Da pradžioj kalbos buvo paklausta apie ginklus: ar turim? Daugumas pakėlė į augstą revolverius. Kalbė-

tejis pasakė, kad jeigu čia mus užpultų dragunai, tai turime jų gintis ir nesisklaidyti. Ant galo pagalės užsibaigė ta kalba šauk-mais: „Szalin caras! Szalin karas! Szalin policija! Szalin šnipai! Tegyvuoja laisvė!“ Ir ant tų visų šauksmų buvo balsiai šaukta „urra!“

Pabaigus prakalbas sumetė ant latvių rėšliavos 9 rublius, ir ant lietuvių – 5 r. suviršum. Potam nešini vėliavą visas burys žmonių, ir nesisklaidydami ėjom ant Žagarės, į vieškelį, dainuodami ir šaudydami su revolveriais ligi pat Lietuvos rubežiaus – tai buvo demonstracija.

Per savo amžių buvau ant visokių bažnytinių sąėjų ir procesijų, buvau ant veselių ir vakaruškų ir teip ant linksmų žmonių susiejimų, bet da tokio, širdį susjudinančio triumfo nepatyriau, kaip šis, kur visi susirinkusieji liejosi į vieną. Buvom ten kur motina da prie kruties mažutėlį ant rankų nešė, daugiausiai jaunumenės, teipgi ir 70 m. seniai ir aš!

Zinauskas.

Iš Pakursės. (Ištrauka iš laiško)

.....Pas mus visur yra riaušės. Laukiame didelės revoliucijos, laukiame didelių atmainų. Jau ir dabar viskas neišpasakomai greitai mainosi, vien tik mostelėjus galingam proletarijatu. Pabrikuos trumpiau dirba ir brangiau moka; pirmiau dirbdavo 12-15 valandų, o dabar dirba tik 8. Atsišaukimai visur skriejasi, bira kaip sniegas. Kuršo gubernatorius išleido tokią, anot čionykščių darbininkų, gromatą, kurioje visai vilioja darbininkus nekelti maištų ir baugina labai aštrioms bausmėms. (Kad jį šimts devyni patrauktų su jo visa „gromata“: daugelis minkštapročių jo paklausė!) – Dabar yra užginta laikyti visoki šaunamieji įrankiai. – Dvaruose darbininkai teipgi gauna didesnę algą; bet ne visi: katrie buvo kvaili, tyliai gludojo atėjus judėjimui dvarų darbininkų, tie ir po šiai dienai vargsta už sutruvusią plutą duonos. Mat viskas mums įvyti tiktai per kovą...

Elleje, iluzionizskiai... 9 VII.

U KOVĄ UŽ VILNIAUS SEIMĄ!*

Draugai! Tvarka caro valstybėj iširo lig galui. Tolimuose Rytuose japonai be pailsio muša alkanus, išvargintus pulkus mūsų brolių. Jurų gilumoj jau paskendo du rusų laivynu. Valstybės kasoj pritruko pinigų ir susirupinus vyriausybėj jau nebegali rasti, kas jai norėtų paskolint. Nes vargingieji caro padonai, darbininkai po miestus ir dvarus, valsčionys po kaimus, net pati karūmenė sujudo visuose kraštuose ir rucėsiasi šal n drėbti nuo savo sprando saujelę ištvirkusių činau-

* Prisiūsta is „Darb. Balso“ redakcijos.

ninkų, kart tatyti žmon pirtas prie pripažino, tikus ir paž vus rėdyti

Jau yra ž neužilgo pr ti tas caro darbininkai ninkai ir sr Dar nėra nyla, bet ja 1. rinkti tik tiems, žemes, o m 2. žydams sią neleista; 3. renka bendras dū bėj tautų ir 4 tam se vyriausybė mas visų is svarbesniu, nuo caro ir Lietuvos tik turting tik su jais Bet jums, ninkės, m miestiečiai gero laukt išrinkt tur pinsis tik 1

Tokie ž jūų moke seitų mokė Jie įsta darbo dien saugotų iš bedarbės s sumažintų Jie nesit tartingam prates dar Jie nejt pitaištai 1 Jie nevy nybių, nei jeigu teip manymas, dia atstė sprando n bar jums leista but

Caro vy no už tą, Datirti pi dė, kokia už jo tau tiesas tik o ne vyrų kusi seny

ninkų, kartu su caru, kad jų vieton pas-tatyti žmonių valdžią. Išgązdintas, pris-pirtas prie sienos caras Mikalojus pats pripažino, kad dabartinė vyriausybė ne-tikus ir pažadėjo pakviesti žmonių atstovus rėdyti valstybės reikalus.

Jau yra žinios, kad tie rinkimai žada neužilgo prasidėti. Kaip gi reikia priim-ti tas caro sumanymas jums, Lietuvos darbininkai ir darbininkės, mažieji uki-ninkai ir smulkieji miestiečiai?

Dar nėra gerai žinoma, kas caro suma-nyta, bet jau rašoma yra, kad

1. rinkti žmonių atstovus bus leista tik tiems, kas turi po kaimus didesnes žemes, o miestuose savo namus;

2. žydams ir moterims rinkti visai bu-sią neleista;

3. renkamas busias tik vienas seimas, bendras dėl visų gyvenančių rusų valsty-bėj tautų ir

4. tam seimui busią leista tik duoti vyriausybei savo patarymus, o užtvirtini-mas visų įstatymų, visų mokesčių, visų svarbesnių reikalų po senovei prigulėsiąs nuo caro ir jo činauninkų.

Lietuvos valstiečiai! Caras matomai tik turtinguosius pripažįsta žmonėmis ir tik su jais nori savo valdžią pasidalyti! Bet jums, Lietuvos darbininkai ir darbi-ninkės, mažieji ukininkai ir smulkieji miestiečiai, nuo tokių permainų nėra ko gero laukti. Turtingieji savo atstovais išrinkti turtinguosius ir tie, žinoma, ru-pinsis tik piniguočių reikalais.

Tokie žmonių atstovai, nesumažintų jųsų mokesčių, nes tuomet daugiau pri-seitų mokėti bagočiams.

Jie įstatymais nesutrumpintų jums darbo dienos, nepadidintų algos, neap-saugotų iš valstybės pinigų nuo ligos, bedarbės ar senatvės sulaukus, nes tai samazintų piniguočiams pelną.

Jie nesirupintų jųsų apšvietimu, nes tartingam geresnis yra tamsus ir nesusi-pratęs darbininkas.

Jie neįtaisytų teisingų sudų, kurių ka-pitali-tai nebegalėtų papirkti.

Jie nepalengvintų karumenės sunkė-nybių, nes jos gula tik ant beturčių. O jeigu taip yra, tai šalin toks caro su-manymas, kuris tik turtingiems lei-džia atstovus rinkti! Gana ant savo sprando nešiojot visokius pilvočius. Da-bar jums reikia, kad taisyti naują valdžią leista būtų lygiai beturčiui ir bogotam.

Caro vyriausybė ilgus metus jus vargi-no už tą, kad esat lietuviai ir katalikai. Dairiti prispaudimai jums aiškiai paro-dė, kokia tai neteisėybė persekioti žmogų už jo tautystę, tikėjimą arba varžyti jo tiesas tik dėlto, kad jis gimė moteriške o ne vyru. Todėl šiandien, kada ištvir-kusi senybinė tvarka žada žūti, privalot

rupintis apie tą, kad busima žmonių įtai-syta vyriausybė jau nieko nebeslogintų. Žydas ar lietuvis, katalikas ar pravosla-vas, vyras ar moteriškė – visi turi but prieš įstatymus lygūs ir visiems turi but leista žmonių atstovus rinkti.

Todėl šalin toks caro užmanymas, kuris žydų ir moterų prie rinkimų nepri-leidžia.

Balsavimas žmonių atstovus renkant turi but:

visutinas — kiekvienas Lietuvos gyven-tojas turi tiesą balsuoti (paduoti balsą),

tiesus — riukėjas balsuodamas pats turi paduoti kortelę, užrašęs ant jos vardą to, ką jis renka į atstovus;

lygus — kiekvienas Lietuvos gyventojas, kas jis nebut, turi tik vieną balsą;

slaptas — riukėjas paduoda balsą slaptai, kad niekas nežinotų, ką jis renka, ir paskui turtingas pabrinkan-tas, padėkim, negalėtų keršyti ner-turtėliui darbininkui, pas jį dir-baučiam, jeigu tas paduotų balsą ne už darbo davėją.

Caras Mikalojus pripažino, kad jo činauninkai netinka patįs vieni valstybei valdyti ir nori jiems duoti patarėjais žmo-nių išrinktus atstovus. Jūs ant savo nu-garos datyrę gerumą caro valdžios, ilgus metus mokėję terionius duoklę krauju ir skatiku, jūs gerai žinote, kad caro činauninkai niekam netikę. Jiem pas jus tegali buti vienas atsakymas: jūs nerin-kit jiems patarėjų, bet kada ateis revo-luocija, išvykit juos visus iš mūsų krašto, kartu su caru, ir paveskit rėdymą mūsų krašto reikalų žmonių atstovams, pačių žmonių išrinktiems visutinu, tiesiu, lygu ir slaptu balsavimu, neskiriant tautos, tikėjimo ir lyties.

Todėl šalin toks caro sumanymas, pagal kurio žmonių išrinkti atstovai tu rėtų buti činauninkų pagelbininkais ir patarėjais!

Bet mums netinka vienas bendras visoms, gyvenančioms rusų valstybėj tau-toms, seimas, koks caro norima padaryti, nors tokiam seimui būtų atiduota visa valdžia valstybe rėdyti.

Mūsų krašto, Lietuvos, reikalus, ge-riausia pažįstam mes patįs. Todėl tik mes patįs geriausia galėsime suprasti ir aprupint. Męs nenorim teip-pat, kad tas tautiškas prispaudimas, kurį dabar iš ca-ro valios kenčiam, sugrįžtų ir vėl ant mūsų užgultų tuokart, kada valdžia bus žmonių atstovų rankose. Nes jeigu vienas seimas rupinsis visų tautų reikalais, tai niekas mums užtikrint negali, kad rusai, budami skaitlingesniais, nepanorės visko savaip daryti ir net gaspadorauti mūsų krašte.

Todėl mums nereikia vieno tik, bend-ro visoms rusų valstybės tautoms, seimo.

Mums reikia, kad Lietuva pati rupin-tųsi savais reikalais. Todėl reikalinga, kad Lietuvos gyventojai pirmučiausia iš-rinktų visutinu, lygiu, tiesiu ir slaptu balsavimu, neskiriant tautos, tikėjimo ir lyties savo atstovus į Vilniaus seimą. Tegul tas seimas išdirbs įstatymus mūsų kraštui. Tegul jis nutars, kokioiu budu Lietuvai bus naudinga su savo kaimy-nais susidėti vienon valstybėn ir tegul jis paskiria žmones, kurie atliktų derybas su kaimynais. Teip išrinktas Vilniaus seimas tikrai rupinsis jųsų reikalais, Lie-tuvos darbininkai ir darbininkės, mažie-ji ukininkai ir smulkieji miestiečiai, nes jųsų skaičius Lietuvoje yra kuodidžiausias, jųs daugiausia pasiūt seiman savo atstovų, o atstovais rinksit tik tokius, žiu-ma, kuriems rūpės jųsų gerovė.

Taigi, jeigu caro činauninkai tokį su-manymą būtų sugalvoję, kaip Vilniaus seimas dėl Lietuvos, butumem jį priėmę. Bet geruoju jie šito nesugalvos ir neduos. Caras tik tuokart perleis savo valdžią žmonių atstovams, kada bus prispirtas prie sienos. Todėl spirkite jį! Ardykim dabartinę netikusią tvarką. Nebemokė-kim vyriausybei mokesčių. Nebeikim vaiskan tarnautų ir neleiskim kitų. Už-drauskim caro valdžiai pardavinėti deg-tinę mūsų miesčiuokuose, o jeigu pati monopolijų neuždarys, griaukime juos. Kaip įmanydami pradėkim ginkluotis. Nebei-kim prie valdžios su jokiais reikalais ir viską patįs savomis spēkomis atbukim. Varykim caro činauninkus laukan iš mų-sų krašto, o piktesnius guldykim ant vie-tos. Taisykime demonstracijas su kalbo-mis – prie bažnyčių, turgavietėse, susi-rinkę buriatis šaukim atvirai prieš caro tarnus:

Szalin caro valdžia! Szalin vagis-čzinau-ninkai! Tegyvuoja visutinas, lygus, tiesus ir slaptas balsavimas! Tegyvuoja laisva, žmonių valdoma Lietuva! Tegyvuoja Lietuvos seimas Vilniaus mieste!

Centr. Kom. L.S.D. Partijos

DARBININKU JUDEJIMAS SVETUR.

Rosijos caras turėjo ikšiolei sau vieną žmonių luomą, kurią skaitė už ištiki-mausią ant svieto, tai – Kubaniaus ka-zokus. Iš jų renka savo dvarinę sargybą, pasekėjus, pakalikus ir juos siuncia kur reikia suimti kokie augšti urėdnin-kai. Bet kokia buvo dabar caro nuoganda, kad kubaniečių kazokų atamanai pranešė, jog į jų rankas papuolė daugybė revoliucijinių atsišaukimų, ant kurių pasirašo minėti kazokai ir šaukia visus kovon su carizmu. Sako, jog tarpe kazo-kų esančios susitvėrę didelės socialde-

„KOVA“

Lietuvių Darbininkų Laikraštis.

„KOVA“ išleista kas penktą dieną.

Kaštuoja ant metų \$2.00

ant pusės metų — \$1.00

ant 3 mėnesių — 50 c.

Europon — \$2.50.

Visokiuose susisėsimuose turi būti adre-
suojama šiaip:

„Kova“

412 Siegel St.,
Philadelphia, Pa.

Apgarsinimai mokas:

Sykis už colį — 50 c.

Mėnuo už colį — \$1.00.

Metai už colį — \$10.00.

„KOVA“ The Lithuanian weekly, pub-
lished every Friday, by J. O. Shirvydas, 412
Siegel Str. Philadelphia, Pa.

Rates of Advertising:

One inch once \$0.50

One inch one month \$1.00

One inch one year \$10.00

Subscription rates:

One year \$2.00

Six months \$1.00

Three months \$0.50

All communications should be addressed to:

„Kova“

412 Siegel St.,
Philadelphia, Pa.

Entered as second-class matter May 17, 1905,
at the post office at Philadelphia, Pa., under
the Act of Congress of March 3, 1879.

mokratų kuopos. — Pėda po pėdos slin-
ksta žemė iš po siuntančio carizmo kojų!

Rašo laikraščiai, jog caro valdžia at-
virai rengianti pietinėje Rusijoje žydų
„pogromus“ (mušimus), bet rusai darbi-
ninkai visur pradėję eiti išvien ir ardyti
policijos žabangus, per ką mušimai su-
rengti nebeusuodu. — Mat kaip dievo
laiminama valdžia užlaiko pasaulį tvar-
ką! Ak, kada tie žmonelės visi pabus ir
tą gundinimo žaltį nužavys!?

Anglijos darbininkų sądoras progre-
suoja. „Visutinas amatninkų susivieni-
jimas“ (jį reikia nesumašyti su „British
Trade Union Congress) paskutiniaisiais me-
tais suaugo į 92 unijas, 600.000 narių.
Išde yra apie \$ 600.000, priauglians
per metą \$ 100.000. Prezidentas P. Cu-
rran ir sekretorius I. Mitchell, abu yra
gryni socialistai.

Žuvėdijoj einasi baisi unijistų su kapi-
talistais karė. Praėjusiam mėnesy didelių
geležies dirbtuvių savininkai, pasali-
ai ir tyloms vieną gražią dieną išmetė
laukan apie 20000 unijistų ir apskelbė

savo darbavietes „atviroms“. Apystovos
tokios rimtos ir rusčios, kad viso svieto
unijos svarsto, kaip prigelti savo broliams
žuvėdams ateinančiuose dideliuose
streikuose. — Tai tokia ir Žuvėdijoj dar-
bininkų dalis.

Užribinėje spaudoje tilpo laišakai nuo
rusų jureivių, buvusių ant laivo „Po-
tiomkin“ ir pirmųjų pakėlusiu revoliuci-
jos vėliavą. Tuose laiškuose jie sako,
kad nors jų pirmutiniai žingsniai dar ne-
visai nusidavė, bet jie tikisi, kad ateityje
jų duotu paveikslu paseks ir kiti jų ben-
drai jureiviai, prie kurių akių atidarymo
jie žada karštai darbuotis.

Kanadoje socialistų partija labai veiki.
Jeigu kurie iš tėnykščių skaitytojų
„Kovos“ norėtų prie tos partijos prisig-
lausti arba pasiteirauti apie soc. literatu-
rą, tesikreipia ant šio adreso: J.G. Mor-
gan, Secretary, 551 Barnard str., Van-
couver B.C.

Atgal dvi savaiti Czekijos sostapilėje,
Pragoje, austro-čekai socialistai laikė
konferenciją, kurioje priėmė rezoliuciją
vienytis broliškai abiejų tų tautų socia-
listams ant politiško ir ekonomiškio lau-
kų ir neklusyti besikaujančių tų tautų
buržujų, kurie vilioja į savo kliasos kovą
darbininkus ir siundo vienus ant kitų, į-
kalbėdami tautišką neapykantą.

DARBININKO KRONIKA.

¶ Ištikima ypata, iš Lietuvos social-
demokratų, mums rašo: — „Revoliucijinis
komitetas jau susitvėrė. Neužilgo atsi-
lieps, nes įvairiose vietose tos ypatos gy-
vena. — Reikalavimai visur dideli, reikia
literatūros, demonstracijų ir ginklų. —
Smagu gyventi tokioj valandoj...“

¶ Kun. Sznapsčius rašo „Liet. Laikra-
štyje“ kad Žemaitijoje teipgi esąs dide-
lis žmonių judėjimas, kurs neapseinąs be
„krvinų darbų“. Priduria dar: — „Gali-
ma buvo tikėtis, kad pas mus tai neį-
vyks, vienok drąsi viltis užvilė“. — Ran-
dasi kai-kurie ir iš lietuvos kunigų, ku-
rie nebenori apvilkti sau akių melo plė-
vėmis, nebenori slėpti ženklų rodančių,
kad Lietuvoje artinas galas viešpatavimo
visokios sauvalės ir išnaudojimo.

¶ „Darb. Viltis“ 34-ame num., suly-
gindama ir pasverdama revoliucijinius
darbus Lietuvos socialdemokratų ir de-
mokratų, išgiria pirmuosius ir paglosto
antruosius. Tokia politika yra gana ky-
tra ir naudinga: geras man Jonas, geras
ir Baltrus, o aš norėčia kad aš bučia ge-
ras jiems abiems. nors aš tyliai skaitau
abu kvailais. — Tas tai butų nieko. Bet
paskui „D.V.“ išreiškia troškimą sutver-
ti Amerikoje „vieną revoliucijos komite-
tą, susidedantį iš visų partijų atstovų.“

Kas tai butų? Ar „D.V.“ nematė, kaip
visumenė rinko tokį komitetą, jį išrinko
ir jau perdavė į jo rankas apie 1000 dol.
aukų? Rodos tą komitetą rinko visi, o
ne „D.V.“ nemalonus kokios partijos.
Kokio sąnario skaudėjimas priverčia „D.
V.“ aimanuoti? Juk matoma yra ir iš
skutinio paskirstyme rev. aukų, kad pa-
daryta tapo nepartyviškai. Dėlto gi toki
drumstimai žmonių nuomonių, ypač šioj
valandoj, „D.V.-ei“ neatneš garbės, grei-
čiau ką kitą.

¶ Aukos revoliucijos reikalams gra-
žiai plaukia. Nuo pasiuntimo Europon
700 dol. (nuo 23 rugp.) jau pribuvo A.
Liet. Rev. šelp. Cent. Komiteto išdan
apie \$ 380.

¶ Draugai mūsų partijos, kurie reika-
lavote seniau čarterio atkartokite dar vėl
savo reikalavimus: jį L.L.S. jau pasigami-
no ir maloniai jį suteikia mūsų kuopoms,
kurios tik norės. Męs patįs dar netviri
esame medegiškai, taigi dar nė nesiku-
bysme imti čarterį savo partijai. Ym
daug svarbesnių ir reikalingesnių dalykų
atlikti pirmiau.

¶ Brooklyno „Spindulio“ redakcija
perėjo iš rankų p. V. Karaliaus į p. K.
Jankaus. Ikišiolei „S-lj“ galima buvo be
sukydymo pavadinti vaidų organu. Lik-
kėtina butų kad nauja redakcija nuo to
kelio nueitų, o stotų ant tyrai darbinin-
kiško lauko, kuriam tas laikraštis iš pra-
džių ir buvo pašvęstas. Permainos red-
kacijos įvykę, kaip tuli mums rašo, dėlei
tųjų finansinių nesuteklių ir nenuosek-
limų, pažėjusių nuo redakcijos personalo.

¶ „Katalikas“ jau vis bando po biskį
nusivilkti paskolintą nuo tautietinių li-
kraščių skrandą ir pasirodyt kuniginiam
„kitelyj“. 34-am n., kaip mokėjo, žmo-
gutis išpeikė reikalavimus išliuosavimo
ištremtinių nuo Sachalino salos, o toliau
iškoliojo „pienburniais“ ir „kriminalis-
tai“ Lietuvos kankinius, o tuos, kurie
kankinius šelpia, pastatė prigavikais,
šelpiančiais piktadaribus. Na, na, „Ka-
talikas“ pradeda užsiminti ką šnekąs!...

Darbu skrytyje.

22 rugpjūčio streikavo Vašingtono
laivinyčiose parvuotojai, reikalaudami
pakelti sau diening mokestį iki \$ 3.50.
ikšiol jie tegaudavo \$ 3.00. Bet jie mat
dirba valdžios darbavietėje, taigi yra sa-
koma, jog juos valdžia visai atstatsian-
ti nuo darbo, o į jų vietą priimsianti ki-
tus. — Tai bus daili lekcija streikieriams,
kurie išsirenka už valdovus savo luomos
neprietelius. Nereiktų streikuoti prieš
valdžią, jei toji butų iš pačių darbinin-
kų išrinkta.

New Yor
laimėjo: ka
daugiau mo
darbo. Ta
darbo. Bet
nus, kad vi
daryt ant p
duonkepiar
Philadel
jo vargo su
iš jų panor
nes savini
jė skebų.
lai, lydėda
buvo prad
but įsteng
ėmė palen
viunkai š
nkepiai d
streikierių
darymą „i
kentė ne
kiekvieną
Reading
konvencij
novo po
Terp ko l
kovoti už
Pittsto
kuoja visi
sumazini
naktinių

Nel
Neg
Sugl
Yr
Tu
Kur
Kur
Kur
Non
Apl
Vel
Min
Kac
Mig
Kac
Kai
Kai
Ter
Zim
Pal
Tuc
Ne
Ka

Szia
seliue,
mentari
iš daug
rian vie
tas Bar
lauri ur
rių pirt

New Yorko duonkečiai streiką pusiau laimėjo: kai-kur pažadėjo jiems biskį daugiau mokėti, kai-kur sumažino laiką darbo. Taigi didžiama jau sugryžo prie darbo. Bet dabar darbdaviai tveria planus, kad visas duonkeptuves ateityje padaryt ant pamato atvirų šapų. Reikėtų duonkečiams apsisergeti.

Philadelphijos duonkečiai daug turėjo vargo su savo streiku. Mat didžiama iš jų panorėjo vėl sugryžti prie darbo, nes savininkai jau buvo daug prisirankioję skebsų, kuriuos policmonai, kaip aniuolai, lydėdavo į šapas ir atgal; darbus jau buvo pradėję varyti vėl. Ar ilgai teip but įstenge, nežinia, bet abi pusi vienokėmė palengva taikintis ir susitaikė. Savininkai šį-tą nusileido ir vėl dabar duonkečiai dirba. Paleido ir tuos apie 20 streikierių, kurius buvo suarėštavę už darymą „netvarkos“. Visumenė tai nukentė, nes per 2 savaitį mokėdavo už kiekvieną kepalėlį 7 c. daugiau.

Readinge, Pa., šių savaitę atsibuvo konvencija šios valstijos tipografistų, žinomų po vardu „8-ųjų valandų Lyga“. Terp ko kito svarbesnio nutarta kietai kovoti už 8 val. darbo dieną.

Pittstono Pa., 10 N^o. kastynėse streikuoja visi prekūriai, kaipo protestą prieš sumažinimą skaitliams darbininkų ant naktinių parų.

I dainių.

Nelek, dainiau, tąnau aukštybės,
Negaudyk ardmės gludumų.—
Suglausk sparnus: žiur', kiek balsybės
Yr ant šios pakalnės purvų.
Tu žvelgk ant vargdienio bakučės,
Kur klauras stogas ir langai:
Kur vien tik juodosios dienžės,
Kur vien tik ašaros, vargai.
Nemokk vardienio dainuoti
Apie žvaigždes, ką ten žydrnoj:
Velik rodyk, kaip išliuosuoti
Minas brolių tų, ką dejuoj.
Kad pražus nedora piktybė,
Miglos, rūkai išsisklaidys;
Kad laisvė, meilė ir lygybė,
Kaip kvietkos žmonijoj pražys;
Kad dingt tos baudžianvų gadynės,
Terlionų tvarka nugarinės;
Žmogus iš vargų begalinės
Pakils ir dainuoti pradės.
Tad ir tu, dainiau, jam pritari,
Nes giesmė bus graži, šventa;
Nebus ji kelksmais, vaitojimais
Kardioms ašaroms sudrumsta.

Andrapats.

Politiška peržvalga.

Szių savaitę Belgijos sostapylėj, Briuseliuje, yra laikomas tarptautinis parlamentaristų kongresas, kurian suvažiavo iš daugelio viešpatysčių delegatai ir kurian vienas iš Amerikos delegatų, juristas Bartholdt, įnešė projektą, kad reikalaui nuo visų šalių nepradėti jokių karių pirmiau, pakol tas bus nenubalsuota

imtos šalies gyventojų. — Projektas neblogas. Bet nors jis taptų priimtas ir užgirtas, kas gi privers karalius, kad jam pasiduotų?

Atsisakė nuo savo vietos anglškosios Indijos vice-karalius, lordas Curzon, o ant jo vietos tapo paskirtas lordas Minto, pirmiau Kanados gubernatorius. Sako su pasitraukimu iš Indijos Curzono, vyriausiu valdonu Indijoje pasiliks ne naujas vice-karalius, bet garsus burų skerdikas, lordas Kitchener, kurs dabar yra Indijoje vyriausiu kamandierium tęnykštės armijos. — Reikia tikėtis, kaip Indija jau nuo to išloš!

Pirma pradėjimo karės Mandžurijoje buvo 21 milijonų gyventojų, kyniečių, kuriems karė sunaikino dviejų metų javus laukuose ir išvarė juos pačius iš savo sodybų. Taigi dabar girdėtis, kad Kynijos valdžia pajieškosiant nuo Rosijos ir Japonijos atlyginimo tų nuoskaudų. — Ar bus atmokėta, tai kitas klausimas.

Sątaikų tarybos užkliuvo už dviejų kelmų. Rosija nenori mokėti Japonijai karės nuotrotų nė vienos ką eikos ir Sachalino atiduoda tiktai pietinius pakraščius. Japonija stovi prie savo. Ant kitų Japonijos reikalavimų Rosija pristojo. Išėiga sątaikų dar nematoma. Abelnai yra menama, kad jų nenori nė viena pusė: Japonija tikisi ant tolesnių pasivedimų ir įgyti viską per karę, o caras tiki savo generolams, kurie jį užtikrina, jog dabar Mandžurijoje ešą apie pusę milijono (!) armijos, pasiryžusios butinai išgelbėti Rosijos garbę.

Komura, Japonijos pasiuntinys į Portmoutho tarybas, nusitvėrė dvigalvį arklį (carą) ir peša nuo jo plunksnas. Kiekviena plunksna prekuoja carizmui milijonus rublių ir gyvasčių. Kada arklis pasiliks pilkas, tai Rosijos revoliucjonistai iškeps iš jo varnomas kepsnį.

Kynijos mieste Amoy, žmonės buvo užpuolę namus Amerikos konsulio ir tik ką jo neužmuše. Atsiskubinus ant ernyderio vietos valdžioms, minia išsiskirtė, pasikakdinusi apdrapstymu purvais konsulio durių ir langų. Užpuolis rišasi su Amerikos drausme ant kyniečių ateivystės ir boikotų amer. tavorų.

Rosijos spauda labai netenkina caro manifestu ir jame apskelbtu sušaukymu žemiečių seimo, t.v. „dumos“. Sako, jog „duma“ sulaikys reformų agitaciją, nes principai jos yra palaikyti caro autokratiją čielybėje ir žmonių balsą varžyti kaip ir pirmiau; balsuot tegalės žmonės turinti metines įeigas: didesniuose miestuose po \$ 675.00 ir mažesniuose po \$ 400, arba rusiškais pinigais apie 1000 rb. Tokiu būdu rinkimai niekad nebus teisingi. — „Duma“ pradėsianti veikti apie naujus ateinančius metus. Bet caro valioje busė, kada tik panorės ją uždengti. Deputatus riuks iš 50 gubernijų ir iš apielinkų Dono, į tą skaitlių neįeis Lenkija nė Suomija. Nežinia, ar ji Lietuva siųs savo deputatus ar ji paliks priskaityta prie Lenkijos ir palikta po senam.

Pensylvanijos socialistų platforma.

Męs, Pensylvanijos valstijos socialistų partija, susirinkę seiman, patvirtiname mūsų prielankumą ir atsidavimą tarptautiškojo socializmo principams, kurie yra priimti Jungtinių Valstybių socialistų platformon, ir prisizadam be paliovos darbuotis linkui paėmimo valdžios į darbininkų rankas, spenstis prie nugriovimo kapitalizmo ir įsteigimo bendraveiknės [kooperatyviškos] respublikos.

Kapitalizmas, užgrobę sau visus šaltinius visumeniško gyvenimo, perskyrė draugiją į dvi priešingi kliaisi. Vienoj pusėj mėš turime kliais sutvėrėjų turų, darbininkų, kurių prakaitas, syvai ir smegenys yra versmė, iš kurios išplaukia reišmieruoti, milžiniški turtai; kitoj pusėj, priešingoje prieš darbininkus, yra kliais viešpačių, savininkų žemės plotų, kasyklių, geležinkelų, pabrikių ir kitų visų produkcijos vaisių.

Užgrobimas tų pamatinių, reikalingų gyvenimui šaltinių, atidavė kapitalistų kliaisai visą višenybę ir pavėrgė darbininkus po šios kliaios kojų; visos darbininkų tiesos, pats jų gyvenimas priguli nuo kapitalistų kliaios valios. Tarpe tų dviejų kliaisų, tarpe darbininkų ir jų duondavių, įvyko aštrios imtynės, kurios dabar įtraukia į save viską kas tik yra gyvas gyvenime tautų ir valdžių. Kova tarpe išnaudotojų ir išnaudojamųjų kliaisų yra aukščiausias klausimas, kuris stojosi priešais šiądieninę civilizaciją; tą

tė, kaip
išrinko
000 dol.
visi, o
partijos.
erčia „D.
a ir iš pa.
kad pa.
to gi toki
ypač šioj
bės, gre-

ams gra-
Europon
ibuvo A.
eto išdan

rie reika-
ite dar vėl
pasigami-
kuopoms,
lar netviri
rė nesisku-
tijai. Yra
mų dalykų

redakcija
us į p. K.
ma buvo be
ganu. Lin-
cija nuo to
i darbinin-
aštis iš pra-
ainos reda-
s rašo, dėlei
nenuosek-
s personalo.
ido po biskį
tietinių lai-
kuniginiam
okėjo, žmo-
išliuosavimo
los, o toliau
„kriminalis-
tuos, kurie
prigavikais,
a, na, „Ka-
ką šnekąs!..

yje.

Vašingtono
reikalaudami
į iki \$ 3.50;
Bet jie mat
taigi yra sa-
ti atstatysian-
riimsianti ki-
streikieriams,
s savo luomos
reikuoti prieš
ačių darbinin-

klausimą išdrįso gvildenti vien tik judėjimas viso svieto darbininkų, susitelkusių po vėliava socialistų partijų.

Socialistų partija nesišalina nuo to klausimo, kaip daro kitos partijos; ji tą klausimą prisiėmė užu nuosavį ir atšlicio ant jo visus savo darbus ir luke: čius. Ji parodo darbininkams, kad jų pačių rankose yra pragumai, kuriais galima išsiliuosuoti iš-po kapitalistinio slogučio ir skurdo. Dručiausias ginklas kapitalistų arsenale ir spēka su kuriaja suspaudžia darbininkų luomą, yra jų užgrobimai valdžios miestuose, valstybose ir visoje tautoje. Kiekviename susikirtime darbininkų su jų pėnais, valdžia panaudoja savo galybę: sukriūša darbininkus ir apgina interesus alintojų piniguočių. Įtatybučiai, teismabučiai ir policija tarnauja vien tik kapitalistų kliasai, kuri juos sau išsirenka ir apmoka jiems algas, apdovanoja magaryčiais. Vienok visa ta kapitalistų galybė rymo tiktai ant darbininkų, ant jų balsų; darbininkai turi susiprasti, susivienyti ir savo balsus sunaudoti ant išliuosavimo savo kliasos iš-po kapitalistų kliasos. Mēs prišaukiame visiems darbininkams kuoptis į politikiską vienybę, idant iškovoti ekonomiską liuosybę.

Atsišaukiame ir į visus mūsų bendrus unijistus, narsiai kujančiuosi ant industrinio lauko, kad vienytūsi su mumis kovon prie votų dėžutės, kaip jie kovoja per streikus, – eiti nuošaliai kapitalistinių partijų, ir tuomi atsiekti pilną gyvenime išteklių, apsergėjimą savo sveikatos, gyvasties bei abelnos gerovės, už ką jie jau seniai ir teip garbingai kovoja. Streikų išlavėjimai tankiai esti sumindžiojami per kapitalistų samdytus tiesdarius, kaip republikonus teip ir demokratų; bet laimėjimai ant politiško lauko niekad nebus suardyti nė sugadyti.

Mēs atsišaukiame ne vien tik prie organizuotų mūsų bendrų, bet ir prie tų visų, kurie tik kaujasi už teisybę, spendžiasi nuversti ištvirkusią ir pasileidusią republikoje valdžią, glamonėjančią tik savo privatiškus interesus; kviečiame į talką prie šio garbingo darbo – įsteigimo bendravedmės darbininkų respublikos, kurioje dolieris nebus šventesnis už gyvastį, ir kurioje sutvėrėjai turtų valdys ir kontroliuos visus savo triuso vaisius.

Muses ir maszalos.

Tulas ubagas sėdėdamas bobinčiuje meldėse, storu basu traukė litaniją.

Pasitaikė, kad jam giestant žodžius: „zerkole teisybės“, ėjo pro šalį tiesdarys. Girdėdamas tuos ubago žodžius tiesdarys labai apsidžiaugė, mislydams kad tai

jam buvo jie tarkomi, ir įmetė ubago kepurėn čvertuką.

Ubagas buvo kytras ir sumanė dar daugiau pasinaudoti. Jis pamatė ateinanti profesorių ir užtraukė: „stalyčia išminty-y-ybės“! Profesoriui teipgi tas labai patiko ir įmetė pinigą.

Linksmas ubagas iš „švento biznio“, pamatė bėgant, su skaurada rankoje kunigo gspadinę; norėdamas ir tai pasikaliuoti šuktelė: „inde dvasiškujų, melskis už mus!“ Bet nabagas apsvylė, nes gspadinei matyt tas nepatiko, kad ši sukeitė ant visų vėlnių ir šlavė ubagai su skaurada į kaktą....

„Dėli dievo!! Kas čia toks juodas priešai mus pasivaidino?!... A-a-a! tai darbininkas. Ha, ha, ha! Jis mielina mus išgązdint susisuodines, ir mano esąs ko-nors vertas. Juokai vien! Tėmyk, mano sėnau, kaip tik aš pamosuosiu la-zdele, vė, „politiska galybė“, tuoj išsoks tukstanciai karabiny gyt mus nuo tos darbo smėklos.“

Pašneka su kunigu.

Aš buvau ant garlaivio, išeinančio į Lunos Parką.

Prie manęs prisėlino kunigas, – su dievobaiminga mina, kaip paprastai ta luoma daro, kuomet artinasi prie savo aukos.

– Kaip pasilaiko tavo dušėlė? – jis užklausė manę labai mandagiai ir pakėlęs stulpu akis.

– Hmm – aš atsakiau, – ant kiek aš tau galiu pasakyt, tai mano duša jaučiausi daug smagiau negu mano kunas.

– Kaip tad? – paklausė kunigas, nu-duodamas, jog jis iš mano žodžių labai

nusistebėjo.

– Nagi mat – aš atsakiau, – kaip tik aš susitinku kokį poną, tai tas tuojau atima nuo manęs viską, ką aš uždirbu, ir aš nužvelgiu, kad ir tu esi vienas iš tų plėšikų, nes labai panašus...

– O, ne, ne! – patetiškaai sušuko kunigas. – Aš neesu plėšikas.

– Gerai, – aš tariau – tu, rodos, esi inteligentas (apsišvietęs) žmogus. Tu turbūt esi mokytas ir keliaves per svietą.

– Teip, – jis atsakė – aš esu keliaves; aš buvau kiekvienoje Europos šaliuje; aš praleidžiau kelionėse dešimti mano gyvatos metų.

– Gerai; ar tu prisizadi man teisingai atsakyti ant dviejų klausimų? – aš užklausiau.

– Žinoma, – atsakė kunigas, – jeigu tik aš galėsiu.

– Kaip gyvena darbininkai tose šaliose, kuriose tu laukeisi? – aš paklausiau tad jį.

– Naje, žinoma, jie gyvena biednai, – jis nesvyruojant atsakė.

– Na, o kaip gyvena savininkai visų tų šaltinių, iš kurių yra padaromi turtai – aš vėl užklausiau.

Dabar jis biskį pasimislijo ir atsakė: jie gyvena pertekliuose.

– Ar jie padirba kokį naudingą darbą? – aš paklausiau.

Jis vėl užsimislijo, rodos svėrė savo mintis ir reigė atsakymą, galiausiai tarė: – Iš tikrųjų, tai jie nieko naudingo nepadaro.

– Tokiu budu darbininkai sutveria visus turtus, bet gyvena pasmirkę biednybėn; savininkai gi nieko nepadaro naudingo, bet jie voliojasi pertekliovėn.

– Teip, – jis atsakė; – tas yra tie-a.

– Taigi, – aš sakiau jam – jų remiate tokią sistemą, kuri išplėšia nuo darbininkų jų triuso vaisius ir atiduoda juos dykunams.

– Naje, taigi, – jis tarė; – tas neva išrodo teip...

– Tokiu budu ir tu esi vienas iš tų plėšikų, – aš tariau.

Jis atsitraukė nuo manęs neatsakęs ant to nė vieno žodžio, ir užmiršęs rupestį apie išganyką mano „dušėlės“. (The Socialist.)

Apyskaita

„Kovos“ redakcijos izslaidų*.)

Rendos už spaustuvę išmokėta	16.00
Zeceriu išmokėta	92.00
Nuvežiojimai spaustuvėn	11.30
Popiera ir atspaudinimas	37.75
Išsiunt. „Kovos“ ir važinėjimai	30.00

*) Pradedant nuo 21-mos geg. t. y. nuo I-ojo mūsų Partijos Seimo, baigiant iki 21 rugpjūčio, t. y. lygiai už 3 mėnesius. Čia apyskaitos vien tik redakcijos. Centr. Išdo apyskaitos tilps vėliau.

Sukolektav
Susirašinėj
vyniot, ir kit
Pirkta raid
„ Itali
„ r. 6
„ r. 10
„ r. 1
Sugražinta
Taisyta spa
Pileinina
Renkant už
Sądelis por
4 išrašos
Padaryta a
Viso.

Geguži
Biržell
Liepos
Rugp.
Nuo pirmo
Viso (2r.

Geguži
Biržell
Liepos
Rugp.
Viso išla

Liekasi
Uz „K-

„Darbinink
rašis, nr. 7
„Kare ir mo
„Echo žyčia
Soejalno-De

M Tarab
suvaroti. T
„Vienybėl“
tial Tamū
darbais, skr
Kitep, pači
mėje pasiel
rašymui gal
G. A. Dz.
Ellutes atid
A. L. „S.
Senaudooin

A1

Adre

Organizato

Sekretoriu
224 E
Sekretoriu
60 D
Izsdinink
Phil
Kniginink
Phil

Plymout
rinkimas
du galim
ryti soclj
volucioj
ant 3-čios
klemacj
navėdij.
liau, kiel
prakalbs
Philadelpl
kožo mē
Lalavės K
Organiz

Sukolektavimai čekių	36
Susirašinėjimai, krasos žymės, kortelės, popiera rašyt ir vyniot, ir kitos visos raštinės redakcijoje reikmenys	11.19
Pirkta raidžių 8 points	5.00
" itališkų (kreivų) 10 p.	3.41
" r. 6 points	17.95
" r. 10 points	2.16
" r. 12 points darbinų	4.70
Sugražinta Petrikiui komisijos už gautus pronum.	1.00
Taisyta spaudos rėmal	3.21
Plieniniai spaudikliai raidėms	3.60
Renkant už apgarsinimus praleista	1.90
Sądelis popieroms	1.25
4 išraižos [cuts] laikraštini	2.40
Padaryta apgarsinimams elektrotipe	1.00
Viso	256.87

Iplauka menesiais:

Gegužis [nuo 21-mos]	42.50
Birželis	108.14
Liepos	103.65
Rugp. [iki 21-mos]	51.92
Nuo pirmesnių atsk. (žr. „Kovos“ 5 n.) liko red.	17.17
Viso (žr. 15 n. „Kovos“)	323.38

Iszeigos menesiais

Gegužis [nuo 21-mos]	31.73
Birželis	78.44
Liepos	92.97
Rugpjūtis [iki 21-mos]	53.73
Viso išlaidų „K-s“ redakcijos per 3 mėn.	256.87
Iplaukų	323.38
Išlaidų	256.87

Liekasi „Kovos“ redakcijoje 66.51
 Uz „K-s“ redakcija pasiraszo 21 rugp. 1905
J.O. Szirvydas.

Biblijografija.

„Darbininkų Balsas“, mėnesinis Lietuvos darbininkų laikraštis, nr. 7(27). Išl. LSDP. Londonas, 1905. Kaina 15 c.
 „Kare ir mobilizacija“. Išl. LSDP. Londone, 1905. p. 16, k. 5c
 „Echo žyčia robotniczego na Litwie“. Organ Litewskiej Socjalno-Demokratycznej Partji. No.6. 1905, Stron. 16.

Krasos dėžutė.

M. Tarabildai.—Eilutes apturėjom, bet negalėjome jų suvartoti. Todėl ir sulg Tamistos noro, įsą pasiuntėme „Vienybėi“. Jeigu turite palinkimą rašinėti eiles, tad butai Tamistai reikia apsipazinti su įzymesnių poetų darbais, skaityti jų raštus ir tuomi lavinti savo sąmonę. Kitep, pačiam per savę, nedauk ką gero galima toje linkmėje pasiekti. Prie to viso reikia turėti prigimtą, eilių rašymui gabumą.
 G. A. Dz.—Tamistai atsakymas tinka pirmiau einantis. Eilutes atidėjom į šalį.
 A. L.—„Scenos iš tragikomedijos „Caras““ gavome. Ačiū. Sunaudosime.

APGARSINIMAI.

Adresai Centrališkojo Komiteto Liet. Soc. Par. Am.

Organizatorius: J. O. Szirvydas, 412 Siegel str. Philadelphia, Pa.
 Sekretorius susinesimų J. Baltrusaitis 224 E. Main str. Plymouth, Pa.
 Sekretorius turtų S. Gribauckas 60 Dayton ave. Passaic, N. J.
 Izdininkas — Dr. J. Szliupas. 28 Federal str., Philad., Pa.
 Knygininkas — K. Jonaitis. 1227 Kater str., Philad., Pa.

Susirinkimai.

Plymouth, Pa.:—Rugpjūčio 3-čią d. buvo paprastas susirinkimas 21-tos kp. LSPA. Apsvarsčius apie tai, koku būdu galima būtų pasekmiau padidinti kuopą ir abelnai varyti socializmo propagandą ir agitaciją link šelpimo revoliucijos Lietuvoje — kuopa nutarė tam tikslui parengti ant 3-čios dienos rugsėjo, nedėlioj, viešas prakalbas su deklamacijoms. Salė ant tos dienos jau nusamdyta pas Zdanavyčių. Kalbėtojai bus ir iš kitur. — Kuopa ketina ir toliau, kiek tai bus galima, parengti nors retkarčiais tokias prakalbas.
 Philadelphia, Pa. 1-ma kuopa LSPA. laiko susirinkimus koždo mėnesio 2-trame utarnike, 8-tą val. vakare Lietuvių Laisvės Kliube, po No. 943 So. 2-nd Str.
 Organizatorius, A. Bernotas, 412 Siegel Str.

Wilkes Barre, Pa. — 9-ta kuopa LSPA. laikys susirinkimą 3 rugsėjo, 4 val. po pietų, 58 Public Square. Susirinkite, draugai, nes yra svarbūs reikalai.

KOMITETAS.

Brooklyno, N. Y., LSPA. 19-ta kuopa laikys susirinkimą 3-čią rugsėjo, 3 val. po pietų, ant 73 Grand Str. — Tą pačią dieną ir ant tos pačios vietos, 7-tą val. vakare bus susirinkimas kuopos SLL. O 8-tą val. vakare, tenpat, susirinkimas „Ausros“ Dr-stės. Visus prigulincius prie tų organizacijų, meldžiame apsilankyti, o teipgi atsiveskite norincius prisirašyti.
 Vardan komitetų J. NAUJOKAS.

Chicago, Ill., 4-tos kuopos LSPA. susirinkimai laikomi paskutiniame nedėliedienyje kiekvieno mėnesio Azuko salėje:—3301 Auburn ave & kerte 33-th gatvės, 1-mą val. popiet.
 Organizatorius J. Jančauskis, 95 Canalport ave.
 Sekretorius, J. Krūmas, 4556 So. Ashland ave.

ADRESAI KUOPU VIRSZININKU.

Norėdami įstoti į LSPA. arba gauti informacijas apie visus dalykus, lytinčius mūsų partijos ir mūsų literatūros, vientau čiai, kreipkitės kiekvienas prie savo apygardoj šančių mūsų atstovų. Čia žemiau paduodame jų adresus:
 14 kuopa, V. P. Česna, 731 W. Lexington Str., Baltimore, Md.
 6 k. P. Kailius, 532 Ann Str., Allegheny, Pa.
 25-tos, k. B. Žiurys, Bx. 371, Naugatuck, Conn.

Sziuomi pranešame draugams mūsų partijos, kad nuog šiol siuntinėtumet mėnesines įmokestis ir aukas išimtui centrališkan išdan, ant šio adr:so:
 Dr. J. Szliupas, 328 Federal str., Philadelphia, Pa.

Prenumeratą, apgarsinimus ir kitus visus spaudos dalykuose įmokėjimus reikia siųsti tiesiai „Kovos“ redakcijon.

Naujai susitvėrę kuopos, teipgi prisidėjusieji sąnariai prie kuopų ir įstojantieji į L.S.P.A. pavieniai, teiksītės kreiptis prie centr. sekr. susinesimų—J. Baltrušaičio, 224 E. Main st., Plymouth, Pa.

Centrališkas Kom. L.S.P.A.

„KOVA“ galima gauti pirkt kas subata, pavieniais numeriais po 5 c., pas šiuos mūsų atstovus ir platintojus raštų:

- A. Siderevyčius, 569 Hamilton str. CLEVELAND, O.
- A. Žvinakevyčius, 40 E. Center str. SHENANDOAH, PA.
- Fred. B. Vokietaitis, Box 672, SHELTON, CONN.
- J. Petrikys, 1514 Ross Ave. SCRANTON, PA.
- A. Stonelis, 24 West str. NEWARK, N. J.
- M. J. Moteunas, 225 W. Pratt Str. BALTIMORE, MD.
- M. Padolskis, 24 N. Empire Str. WILKES BARRE, PA.
- E. Froomes, 73 Grand Str., Sta. W — BROOKLYN, N. Y.
- P. Kailius 532 Ann Str., ALLEGHENY, PA.
- M. A. Ignotas, 1028 So. 2-nd Str. PHILADELPHIA, PA.
- J. Miliauckas, 1702 Wharton Str., S.S. PITTSBURG, PA.
- A. Žimontas, 3253 Morgan Str., CHICAGO, ILL.

VIENYBE LIETUVNINKU

Išleidžiamas nuo 1886 metu, kas seređa. Paduoda svarbias ir akyvas žinias iš Amerikos, Lietuvos ir viso pasviečio. Noredami dasiznoti apie dabartini padejimą Lietuvoj užsirašykite „Vienybę Lietuvzinku“.

Kaštuoja ant metu \$ 2.00 Adresuot reikia teip:
 J. J. Paukėtis, 224 E. Main Str. Plymouth, Pa.

„LIETUVA“

Savaitinis laikraštis, iszeina kas pėtnyczia Chicago, Ill. Prenumerata Suv. Valstijose, Kanadoje ir Meksike:

ant metų \$ 2.00

ant pusės metų \$ 1.00

Europoje ir kitose viešpatystese:

ant metų \$ 3.00;

ant pusės metų \$ 1.50.

„Lietuvos“ Redakcijoje galima gauti visokių lietuviszkų ir lenkiszskų knygų; ezia yra didžiausia lietuviszka knyginyczia visoje Amerikoje. Teipgi „Lietuvos“ Redakcija parduoda szipkortes ant geriausių ir greicziausių laių ir siunczia pinigus į visas dalis svieto geriau ir greicziau kaip visi kiti. Su visais reikalais adresuokite teip:

A. Olszewskis, 924 33-rd Str. Chicago, Ill.

AR KRAUSTAISI KUR? eik pas J. Jakszti

Jis tau perkraustys nors krasztan svieto, perveža forniczius, parduoda malkas; priima apsteliavimus žodžiu ar rasztu. Gyvena:

1331 So. Front Str., Philad. Pa.

PIRMOJI LIETUVISZKA

Mėsinyczia ir Grosernia.

S. ARBASZAUSKAS

1229 So. Second Str., Philad. Pa.

Keystone Teleph. Main 46-84 D.

Užlaiko kasdien sviežių mėšą, kiauliena, veršziena, jautiena, avincziena, kumpiai svieži ir rukyti, visokios deszros; teipgi užlaikau miltus, cukrų, kavą, arbatą, suri, silkes ir viską, kas tik yra reikalinga žmogui dėl maisto, ir viskas pigiau, negu kur kitur.

Padekavone.

Poni Marė Szezerbicka, po n. 109 Kenilworth gat., sziuomi vieszai acziuoja Dru P. ROVNO, už iszgydima, nuo labai pavojingos ligos (Peritonitis), kurią profesoriai ir kiti daktarai lėmė jau neiszgydoma. Todėl patariu visiems gentainiams kreiptis pas

D RAŲ PHIL. ROVNO.

423 Pine gatvė, Philad., Pa.

VIENATINIS LIETUVISZKAS SALIUNAS CAMDEN'E, N. J.

JULIUS GALMIN

Visoki skanūs svieži gėrimai: alus, degtinė, vynas, iikiernai; puikus cigarai.

400 Mechanic str., Camden, N. J.

Bell 'Phone, 868-x E. 'Phone, 1033-A

PUIKIAUSIS LIETUVIŲ

SALIUNAS.

Kas sykį čion atsilankys, Tas niekad o nesigriaudys. Mus Alutis, vynas gerčziausi, Cigarai turkiški, geriusi.

Urta visi pas Mik. Varvuolį!

333 S. Howard str., arba kampas

Howard ir Conway. BALTIMORE, MD.

GRAMATIKA ANGLISZKOS KALBOS

su isztarymu kiekvieno žodžio lietuviszškai—sekancziai: chair (czēr), kedė; face (fėis) veidas; village (vilidž) kaimas ir tt.
 Knyga apdaryta 147 puslapiais, su prisiuntimu —\$1.25. Pinigus yra geriausiai prisiųsti per „Postal Money Order“ ant szio adreso:

P. MIKOLAINIS,

Box 15, Station D.

New York City.

CARIŠKA MYLISTAI!

Dvigalve Rosijos hydra, paprastai caru vadinama, dave žmonem, išskiriant žydus, „liuosybę tikejimo“. Kas nori įgauti tikrą išmanymą, ką ta mylista reiškia, tegul skaito knyga—„KANKINTOJAI IR KANKINTINIAI UŽ MOKSLA“ parašyta Kunigo Vl. Dembskio; nes meginti sutaikint tuodu žodžiu, butu biauressniu juoku, negu kalbeti ape verdantį ledą, arba užsalusią liepsną. Knygą [190 psl] galima gauti tiktai pas autoriu:

Rev. V. Dembskis, 328 Federal Str. Philadelphia, Pa.
 Knygos preke\$1.00.

M. Rosenbaum,

SENIAUSIA LIETUVIŠKA BANKA
Philadelphijoje, Pa.
PARDUODA LAIVAKORTES
ant geriausių linijų laivų.

Išmaino pinigus ir išduoda po gvarancija į visas šalis svieto. Atlieka tą greitai, atvangiai ir pigiai.

Agentura geležinkelių tikieta

Parduodame geležinkelių tikietus į visus miestus Jungtinių Valstijų.
609 South 3-čia gatvė, Philadelphia, Pa.

DIDŽIAUSIA LIETUVIŠKA KRAUTUVĖ

Freedman & Mesirov.

Kampas 4 - tos ir South Str. PHILADELPHIA, Pa.

Užkviečiame visus lietuvius mūsų vientaučius ir draugus apsilankyti ir persiliudyti, kad pas mus yra didžiausia sankrova:

DRAPANŲ, SKRYBELIŲ IR CZEVEKYKŲ

Viskas pagal naujausios mados reikalavimu, geriausi pirkiniai, pigiausios prekės. Prekė visuomet viena.

Prosiname ir taisome drapanas mūsų lankytojams už dyką.

VISI BALTIMORES LIETUVIAI PAS

I. TRASZEWSKY!

kurs ką tik atidarė naują salioną po No. 105-107 W. Barre Str. Šaltas ir gardus alus: kad išsigeri, brolau, tai net per kulnis nudrozla—toks smagus! O tie jau cigalai, tai tik sakau jau—nesvietiška kvėpia. O vėla, toks dailus pultebelis pasibovinimui! [12-15]

Shepherd's APTIEKA

N.E. kampas 2 ros ir Dickinson Str.,
Philadelphia, Pa.

Kolsun Bros.

Main Office 224 Bainbridge Street.

Karietos šermentims, ba-
liams, vestuvėms ir t. t.
pribuna bile valandoje —
Keistone Telephne
Main 48-42 D.

Priima orderius teipgi: Georg Kolsun 9580. Waters

N. GZELEDINAS.

921 S. 2-nd Str. Philadelphia, Pa.

Saliunas

Gardųs ir szvieži gėrimai; puikus vynas, visokis sznapsas ir likeriai; skanus alutis. Pirmiausia lietuvių užėiga.

GERIAUSIA APTIEKA. ZIONS PHARMACY

S. E. Cor. 3 čios ir Christian St.,
Philadelphijoje.

Gryni vaistai, nebrangios prekės ir sauziniszka patarimas visose szakos medicinos. Teipgi mes gelbstime visiems žmonėm įteszkantiem sveikatos.

TEMYKIT DARBININKAI!

VINCAS NEMURA laiko SALIUNA po
No. 215 S. Sharp str., Baltimore, Md.

Ten rasit geriausių ir gardžiausių gėrimų ir šėip jau visokiam reikale žmogui duoda rodą, nes yra tikras lietuvis ir darbininkas.

TEMYKITE!

Vieną mėnė lietuviška Aptieka

P. Rovno,

Kampas 3-čios ir Monroe arba
724 So. 3-rd str. Philadelphia Pa

Toje aptiekoje viską galima gauti, kaip ir sename krauj: tikras Pain Expelleris, Gumbo, Bobro, pilvo ir anodino lašai; Kinder Balsamas; dielės ir bonkos; visoki kvėpalai, muilai ir visoki kosmetikos daigtai, vietiniai ir iš užsienių; receptai sutaisomi iš geriausių kemiškų padarinių sulyg daktaro nuorašų. Prie to duodasi kiekvienam nesveikam higijeniškos rodos. Aptieka atvira dieną ir naktį. Sneka visokiais liežuviais.

PIGI KURPIŲ KRAUTUVĖ.

H. Adelston.

725 So Second Str. Philad. Pa.

Visokios, naujausios mados czeverykai, vyrans, moterims ir vaikams. Susiszeaka lietuviszka. Pigijs prokės.

B. RAMANAUSKAS.

938 So. 2-nd; Philad. Tel 65-15 D. Market

SALIUNAS.

Čia galima gauti išsigert skaniausių gerimų: šnaps, vyno, likerijų, šviežio alucio ir tt. Kvėpanti cigari užkandžiai per dieną ant stalo.

LIETUVIŠKA APTIEKA

Joffe & Wolff.

3-čia ir Bainbridge Str., Philadelph., Pa.
Prilaikome visuomet krautuvėje grynus vaistus, visokias europėjiszkas szakas; teipgi turime: Severos gyduoles, Groblevskio, Treimerio Kartujį vyną, Pain expellerį, šviežias dielės. — Užkviečiame visus lietuvius lankyti į mūsų sąkrovą. Receptus sutaisome su didžiausia atyda.

E. W. Giles.

APTIEKORIUS ANT KAMPO 2-nd ir FEDERAL
Trinerio Kartusis Vynas 1.00
Severos Balsamas 50
Severos Pilvo Bitersas 1.00
Receptus sutaiso ant visokių kainų dieną ir naktį

DR. A. L. GRAICZUNAS,

3202 So. Halsted St. cor. 32-nd Street,
Chicago, Ill.

Jeigu sergi, n'ėik pas svetimtautį daktarą, su kuriom negali susikalbėti, bet pasiteirauk apie Daktarą A. L. Graičūną. Jeigu negali pats ateit į Daktaro Offisą, pasisauk į savo namus per telefoną Yards 7399 arba 709 Yards, o jeigu pertoli gyvenini, rašyk laiską su aprašymu savo ligos. Daktaras A. L. Graičūnas gydo visokias ligas be skirtumo — vyrų, moterų ir vaikų, o ypatingai paslaptas ir limpančias ligas. Tauti ypatos ipuolę į panašias ligas, privalo greičiausiai kreiptis pas Drą A. L. Graičūną, o taps išgydytas. Atsisaukt po šio adresu: — Dr. A. L. GRAICZUNAS, 3202 So. Halsted, Chicago, Ill. (10-13)

Dr. L. A. DIX,

Offisas ir aptieka ant 799 So. 2-nd str.
Kvatiera ant 1640 So. 4-tos.
Daktariškos rodos offise už dyką.